



Seizoensgebonden stek in grote aantallen maakt jaarplanning rond

IBN Kwekerijen: 's zomers *Magnolia*, in het najaar *Photinia* en in de winter *Picea*

Een paar grote teelten vormen voor stekbedrijf IBN de basis voor een efficiënte jaarrondplanning. Met in totaal nog zo'n 1000 soorten is ook verder een uitgekiend teeltplan essentieel om het hele jaar door een stabiele hoeveelheid werk te hebben, weet bedrijfsdirecteur Frank van den Bergh.

Auteur: Bart Mullink

De maand juli is qua bezetting een relatief rustige bij IBN Kwekerijen. Veel van de 200 medewerkers van het Oost-Brabantse stekbedrijf gaan dan met vakantie. Degenen die doorwerken, zijn hoofdzakelijk druk met het maken van *Magnolia*-stekken. De takjes van deze plant worden geknipt op 5 centimeter lengte en gaan dan voor beworteling in 84-gaats trays. In een geolied proces maken ze

zo in een paar weken tijd ruim een half miljoen *Magnolia*-stekken.

Een fors aantal, dat tegelijk nog steeds ver onder het totale maandgemiddelde van IBN Kwekerijen zit. 'Gemiddeld maken we maandelijks circa 2,5 miljoen stekken; in juli zijn dat er ongeveer een miljoen,' verklaart de directeur. De *Magnolia*-teelt houdt in deze periode de

bedrijvigheid gaande en krijgt als hoofdteelt ook prioriteit. Dat betekent dat de ruimte voor eventuele andere opdrachten voor teelten in deze maand beperkt is.

Medewerkers

Omdat alle medewerkers bij IBN in vaste dienst zijn en er geen flexwerkers zijn, hangt de stekcapaciteit af van de tijd die de vaste



Maaien van *Photinia*-stekplanten. IBN gebruikt hiervoor een speciaal gebouwde machine.

ploeg ervoor heeft. Om te zorgen dat de medewerkers altijd werk hebben, moet er elke maand ongeveer evenveel te doen zijn. 'Met ons teeltplan zorgen we daarvoor.'

Naast *Magnolia* in de zomer, zijn de hoofdteelten *Photinia* in de herfst en *Picea* in de winter. *Photinia* en *Picea* zijn op de kwekerij elk goed voor zo'n 2 miljoen stekken per jaar. Dergelijke grote teelten, veelal in opdracht van eveneens grote klanten, zijn volgens Van den Bergh nodig om een grote kwekerij als die van IBN goed draaiende te houden. 'Wij hebben 200 medewerkers en vijf hectare kas die moet worden gevuld. Als groot bedrijf kun je niet zonder grote klanten; die heb je nodig om aan volume te komen.'

Niettemin vormen de kleine 5 miljoen stekken van de drie hoofdteelten samen nog maar amper een zesde deel van het totaal van 30 miljoen. Het volume van de verschillende stekteelten gaat van duizend tot een paar miljoen en alles daartussen. Een wat groter aantal middelgrote teelten draagt volgens hem ook flink bij aan het totaal.

Magnolia

De schoonheid van bloeiende *Magnolia* gaat trouwens aan IBN voorbij. Hier draait alles om een goede beworteling. Met de 84-gaats trays waarin ze zijn geworteld, gaan ze in het voorjaar naar *Magnolia*-kwekers. Dan zijn het nog steeds miniplantjes. Voor ze naar kwekers gaan, is IBN er al een keer met de maaimachine overheen geweest om ze kort te houden. De focus van IBN ligt tenslotte volledig op de ontwikkeling van stevige wortels en niet op loofvorming. Goede beworteling zorgt ervoor dat de planten na het oppotten meteen hard kunnen gaan groeien. 'Dan geven ze gas. In zes tot acht weken tijd worden het dan *Magnolia*'s van 50-60 centimeter hoog. Om een mooie vertakte plant te krijgen, maait de kweker ze een paar weken na het oppotten nog een keer en soms nog een tweede keer. Het afgemaaide materiaal krijgen we in juli weer terug als stek. Zo hebben we een teeltcyclus van precies een jaar.'

Photinia

In de herfst is het tijd voor een grote hoeveelheid *Photinia*-stekken. Deze bladhoudende plant, die geliefd is om zijn grote sierwaarde, in allerlei toepassingen, is eveneens een specialiteit van IBN. 'De meeste stekken maken we in oktober. Maar steeds vaker maken we ook jaarrond *Photinia*-stekken. Dat is mogelijk doordat we de laatste jaren ook stek krijgen uit Afrika. Stekleverancier Hendriksen & Zn. in Boskoop heeft een eigen kwekerij in Oeganda. Daarvandaan krijgen we nu elke acht weken

'Als groot bedrijf kun je niet zonder grote klanten; die heb je nodig om aan volume te komen'



Picea



Frank van den Bergh

een vracht *Photinia*-stekken aangeleverd. We zijn blij met deze extra aanvoer, omdat we zo meer topstek kunnen maken. Daarmee krijg je later bij de kweker de mooist vertakte planten. We maken uniforme partijen, waarvoor alleen de toppen zijn gebruikt. Dat kun je alleen doen als je genoeg stekmateriaal hebt en daarvoor zorgen de leveringen uit Afrika.' Kwekers leveren volgens hem ook veel eigen materiaal aan. 'In veel gevallen zijn dat al dan niet zelf ontwikkelde rassen en variëteiten, die niet door de kwekerij in Afrika worden geleverd.'

'Het afgemaaid materiaal krijgen we in juli terug als stek. Daarmee hebben we een teeltcyclus van precies een jaar'

Picea

Terwijl de vele *Photinia*-stekken die in de herfst zijn gemaakt bezig zijn wortel te schieten, breekt op de kwekerij in december de *Picea*-tijd aan. 'Deze conifeer bestaat in veel varianten, maar de hoofdteelt bij ons is *Picea glauca* 'Conica'. Als minikerstboom wordt deze rond de kerstperiode in grote aantallen verkocht. Dan is het meestal een wegwerpplant, waar bijvoorbeeld een lampje in gaat of die wordt volgepot met kunstsneeuw.'

De 2 miljoen *Picea*-stekken bij IBN worden allemaal gemaakt in de maanden december en januari. De planten die in vrijwel dezelfde periode in grote aantallen in de winkels staan, zijn twee jaar daarvoor gestekt.

Picea is een grote teelt voor IBN, maar het totale aantal coniferen op de kwekerij blijkt nog een veelvoud daarvan. 'Coniferen zijn ook als geheel een van onze specialiteiten. Een aantrekkelijk voordeel is dat we daarvan in de winter kunnen stekken. Bij elkaar produceren we jaarlijks 15 miljoen coniferen.'

Voor de *Picea*-stekken gebruikt IBN deels eigen moederplanten. Daarnaast leveren veel klanten zelf stekken aan, zoals ook bij andere teelten gebeurt. De jonge stekplantjes blijven minstens tot het volgende najaar staan bij IBN. In de zomer zijn ze dan een keer gemaaid en in september nog een keer. Vervolgens kan de

klant kiezen tussen oppotten in het najaar of in het voorjaar. In elk geval moeten ze in december plaatsmaken voor de nieuwe *Picea*-stekken. 'Als een klant ze in het voorjaar wil oppotten, bieden wij de oplossing om ze in een vriescel bij min 2 graden Celsius te laten overwinteren. Dat komt de planten overigens alleen maar ten goede. Een groot voordeel is dat ze explosiever groeien zodra ze uit de vriezer komen en worden opgepot. Harder dan de planten die in het najaar zijn opgepot en bij de kweker in de kas overwinteren. Het einde van zo'n flinke koude periode blijkt voor de plant het duidelijkste signaal dat de winter voorbij is en dat het weer tijd is om verder te groeien. Dat kwekers een deel van de planten liever in het najaar oppotten, heeft vaak te maken met de spreiding van het werk.'

Picea glauca 'Conica' dankt zijn cultivarnaam aan de conische vorm, weet Van den Bergh. 'Als ze hier weggaan, moeten ze bij de kweker nog een jaar of twee staan voordat ze groot genoeg zijn voor de verkoop. Het zijn langzame groeiers. Als ze twee jaar na het stekken in de winkel staan, zijn ze pas ongeveer 30 centimeter hoog.'



BE SOCIAL
Scan, lees & deel!